

PERCEPCIONS DELS ELECTES DE MICROPOBLES

DIFICULTATS AUTO-PERCEBUES PELS
CONSISTORIS PER A LA GESTIÓ MUNICIPAL

FEBRER 2011

Estudi dut a terme per:

INDEX

1 PRESENTACIÓ

---

2 JUSTIFICACIÓ I CONTEXT

3 CONCLUSIONS

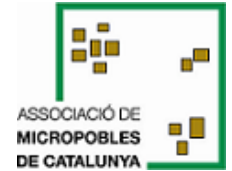
4 FITXA TÈCNICA DE L'ESTUDI: METODOLOGIA I MOSTRA

5 PRINCIPALS RESULTATS

6 RECOMANACIONS

7 ANNEXES

1 - PRESENTACIÓ

3

L'**Associació de Micropobles de Catalunya (AMC)** és una entitat sense afany de lucre que vol donar veu conjunta als pobles de Catalunya que tenen menys de 500 habitants, amb el doble objectiu de millorar la capacitat de gestió dels ajuntaments i de millorar la qualitat de vida dels seus habitants.

Aquest informe és el resultat d'un **estudi d'investigació qualitatiu** que vol posar de manifest les **problemàtiques detectades pels propis consistoris** dels diferents micropobles de Catalunya (els quals gestionen més del 31% de tot el territori català).

Indeed Social Consulting, empresa responsable de la realització del present document, atorga veracitat, imparcialitat i objectivitat al que s'exposa a continuació.

INDEX

1 PRESENTACIÓ

2 JUSTIFICACIÓ I CONTEXT

---

3 CONCLUSIONS

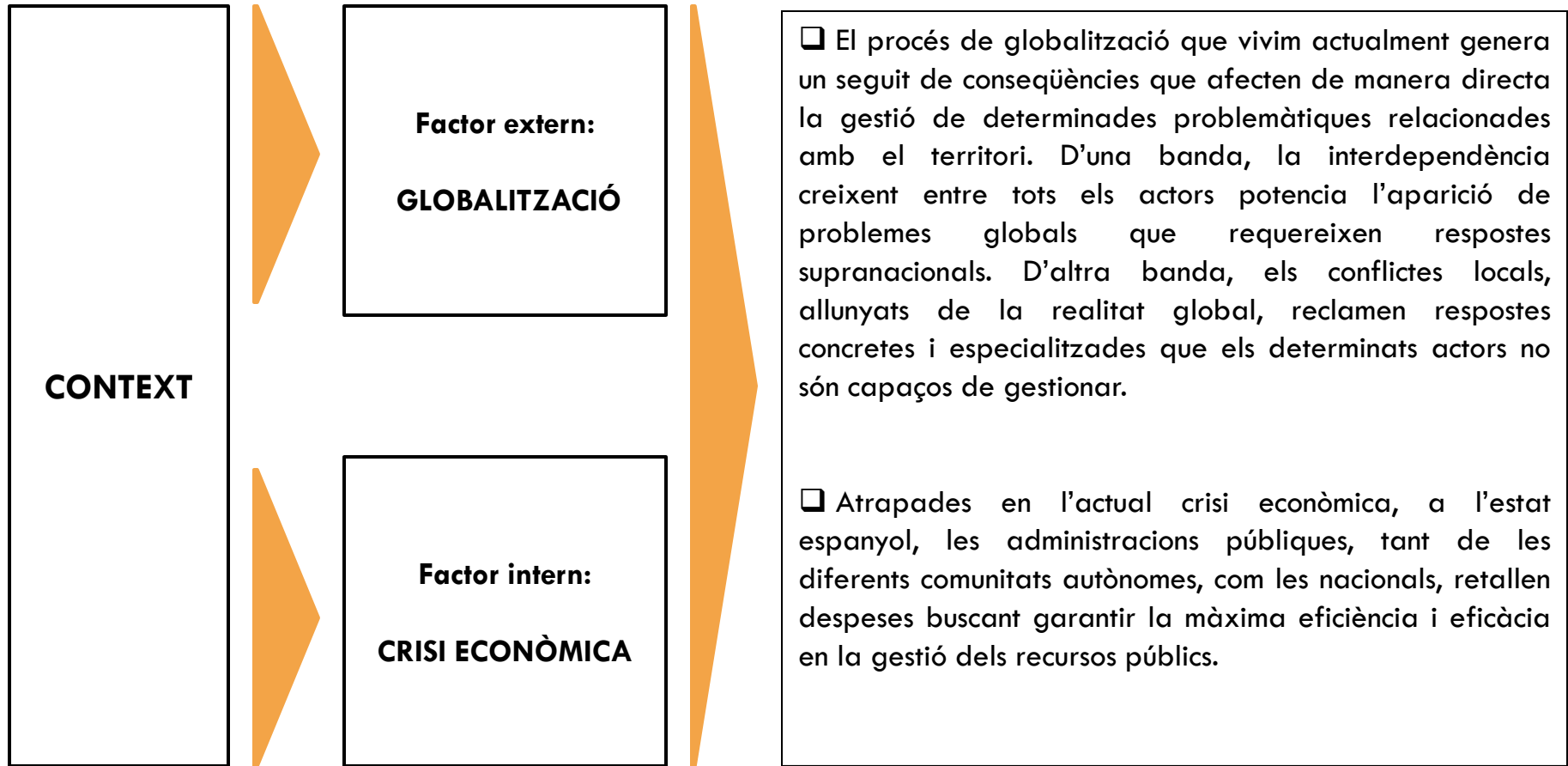
4 FITXA TÈCNICA DE L'ESTUDI: METODOLOGIA I MOSTRA

5 PRINCIPALS RESULTATS

6 RECOMANACIONS

7 ANNEXES

2 – CONTEXT I JUSTIFICACIÓ

2 – CONTEXT I JUSTIFICACIÓ

JUSTIFICACIÓ

Factor extern:
GLOBALITZACIÓ

Factor intern:
CRISI ECONÒMICA

❑ Des de l'**Associació de Micropobles de Catalunya**, es detecta la **necessitat** de recórrer als consistoris dels diferents micropobles catalans per **recollir l'experiència i l'opinió dels càrrecs electes** sobre la seva acció de govern. Amb aquestes valoracions s'aconsegueix una **visió propera i acurada** que vol contribuir a detectar com s'inscriuen els resultats que s'exposen en el present document en el context prèviament citat.

❑ Davant la crisi econòmica actual, l'**Associació de Micropobles de Catalunya** destaca la importància que l'executiu i el legislatiu catalans percebin aquesta entitat com un **actor de referència i de confiança** per a resoldre les matèries relacionades amb la **gestió dels micropobles catalans**.

INDEX

- 1 PRESENTACIÓ**
- 2 JUSTIFICACIÓ I CONTEXT**
- 3 CONCLUSIONS**

- 4 FITXA TÈCNICA DE L'ESTUDI: METODOLOGIA I MOSTRA**
- 5 PRINCIPALS RESULTATS**
- 6 RECOMANACIONS**
- 7 ANNEXES**

3 – CONCLUSIONS

CONCLUSIONS

Els consistoris dels micropobles catalans són els actors que, per proximitat i experiència directa, tenen un millor i més acurat coneixement de les necessitats dels territoris que governen i les seves poblacions.

Tenint en compte les especificitats locals dels diferents micropobles, els càrrecs electes són els qui millor poden gestionar les matèries pròpies dels territoris que governen i, per tant, és important mantenir contacte amb l'administració pública autonòmica, qui té la competència sobre el territori.

Degut a l'escassetat de recursos tècnics i humans, als consistoris els manquen eines específiques per a gestionar aquestes matèries.

3 – CONCLUSIONS

CONCLUSIONS

La figura dels càrrecs electes als micropobles és imprescindible per a poder canalitzar les demandes particulars i col·lectives de la població. El fet que siguin municipis tant petits dificulta que la seva veu, com a part integrant de la societat catalana, sigui sentida per administracions i institucions.

Els consistoris dels micropobles catalans han d'exercir el seu paper de líders locals, però per a garantir l'excel·lència en la gestió del càrrec, es fa imprescindible que els siguin reconegudes i valorades les seves capacitats.

La figura de l'AMC com a actor clau en el bon desenvolupament dels territoris dels micropobles és essencial. En aquest sentit, l'administració pública catalana hauria de considerar l'AMC com l'interlocutor i el suport en la gestió de les matèries relatives als territoris dels micropobles i procurar no actuar unilateralment.

INDEX

- 1 PRESENTACIÓ**
- 2 JUSTIFICACIÓ I CONTEXT**
- 3 CONCLUSIONS**
- 4 FITXA TÈCNICA DE L'ESTUDI: METODOLOGIA I MOSTRA**

- 5 PRINCIPALS RESULTATS**
- 6 RECOMANACIONS**
- 7 ANNEXES**

4 – FITXA TÈCNICA DE L'ESTUDI

Metodologia (fase prèvia)

Des de l'AMC, es detecta la importància de recollir les experiències dels consistoris dels micropobles catalans, en vista dels contextos intern i extern exposats anteriorment. .

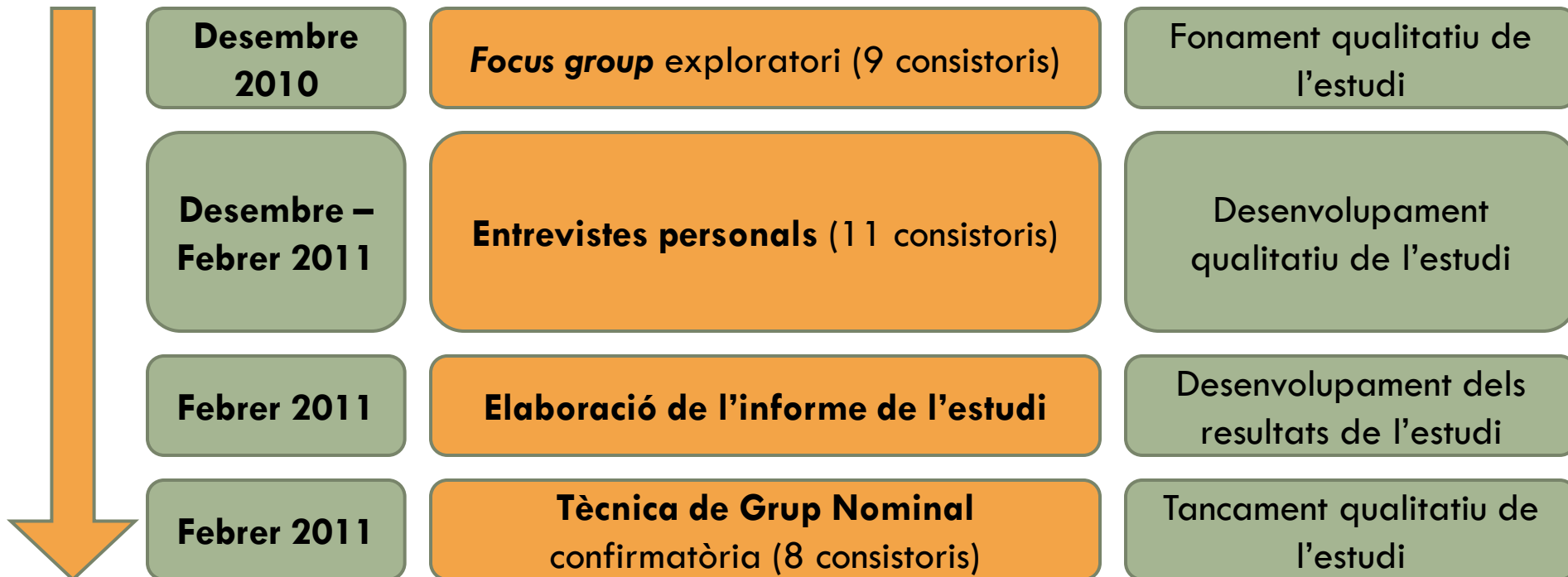
Per tal de garantir l'objectivitat de l'estudi, es busca la col·laboració d'Indeed Social Consulting, empresa consultora d'entitats i empreses socials amb experiència prèvia al món rural català.

Metodologia (inici estudi)

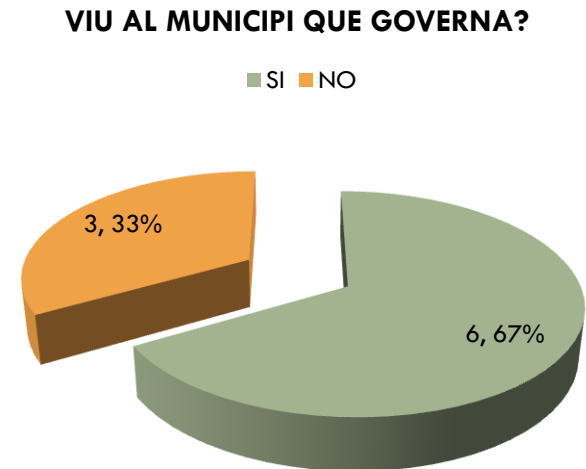
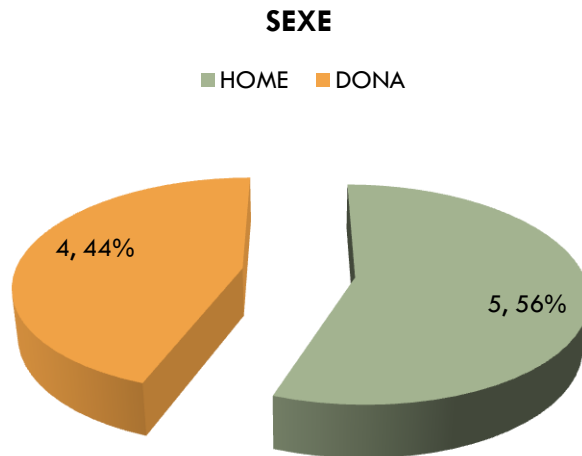
S'inicia l'estudi el desembre de 2010; es van desenvolupant cronològicament les següents fases:

4 – FITXA TÈCNICA DE L'ESTUDI

4 – FITXA TÈCNICA DE L'ESTUDI

Mostra *focus group* (9 consistoris)

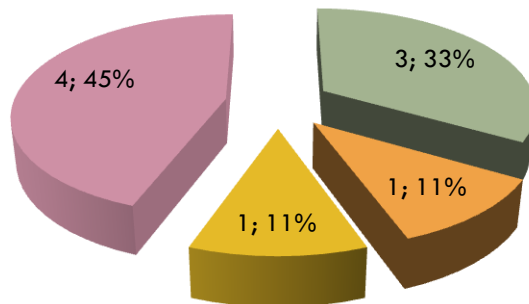
Entre els 9 consistoris que van participar en el *focus group*, hi havia representants d'ambdós sexes. El 67% viuen al municipi que governen.

4 – FITXA TÈCNICA DE L'ESTUDI

Mostra focus group (9 consistoris)

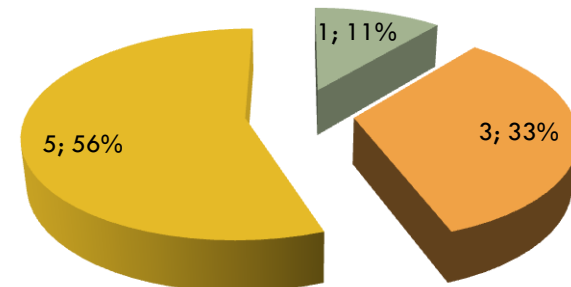
ÀMBIT TERRITORIAL

- COMARQUES CENTRALS
- COMARQUES GIRONINES
- TERRES DE LLEIDA
- CAMP DE TARRAGONA

PARTIT POLÍTIC

- PSC
- ERC
- INDEPENDENT

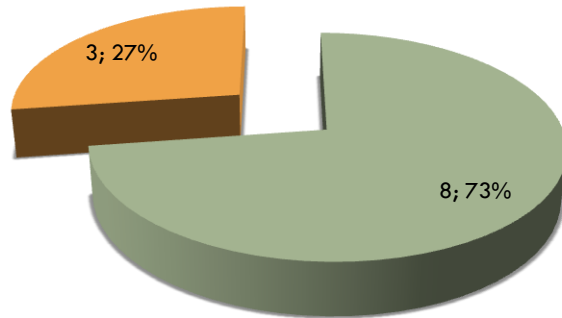
La representació territorial està força distribuïda, així com l'heterogeneïtat de partits polítics que hi van participar.

4 – FITXA TÈCNICA DE L'ESTUDI

Mostra entrevistes individuals (11 consistoris)

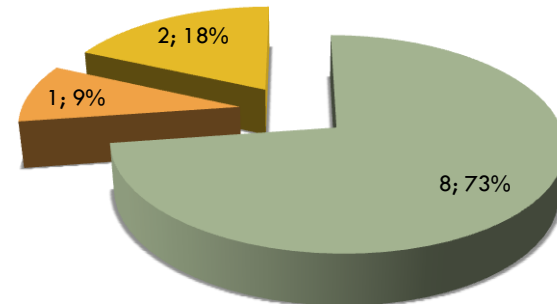
SEXE

■ HOME ■ DONA

VIU AL MUNICIPI QUE GOVERNA?

■ SI ■ NO ■ A TEMPORADES

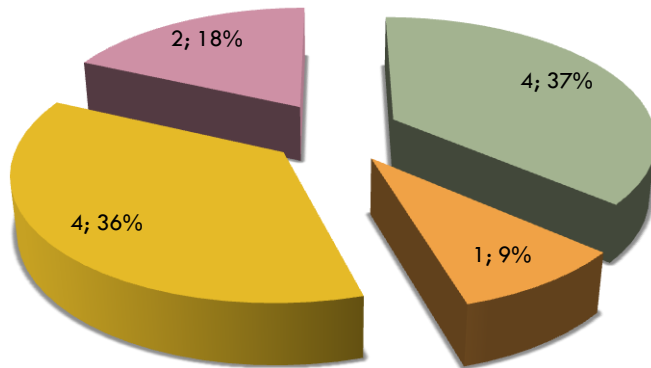
De les 11 entrevistes realitzades, 8 de les persones eren de sexe masculí i 3 de sexe femení. El 73% viu durant tot l'any al municipi on governa.

3 – FITXA TÈCNICA DE L'ESTUDI

Mostra entrevistes individuals (11 consistoris)

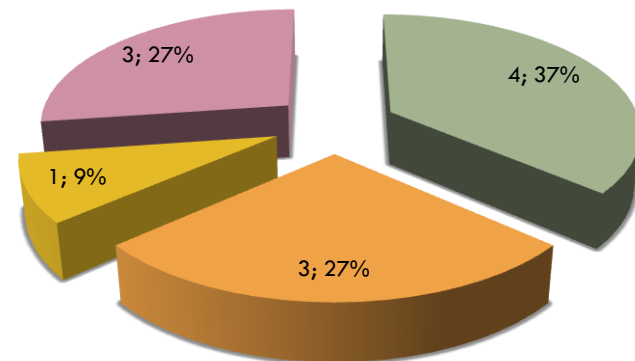
ÀMBIT TERRITORIAL

■ Comarques Centrals ■ Metropolità ■ Ponent ■ Comarques Gironines

PARTIT POLITIC

■ CIU ■ ERC ■ PSC ■ INDEP

La mostra representa gran part del territori rural català. Les persones entrevistades responen a diferents ideologies polítiques, la qual cosa enriqueix l'estudi amb diversitat de punts de vista.

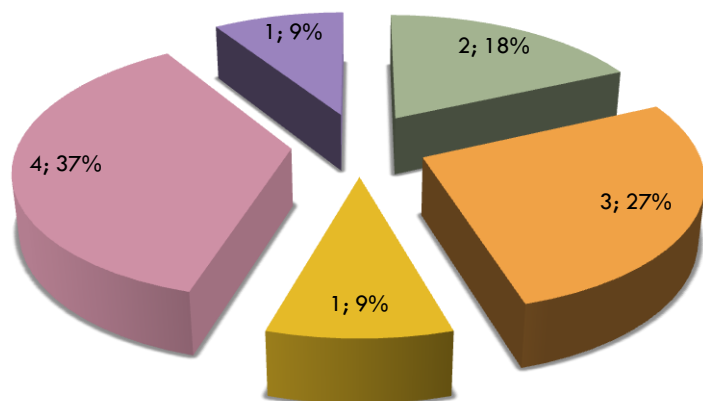

4 – FITXA TÈCNICA DE L'ESTUDI

Mostra entrevistes individuals (11 consistoris)

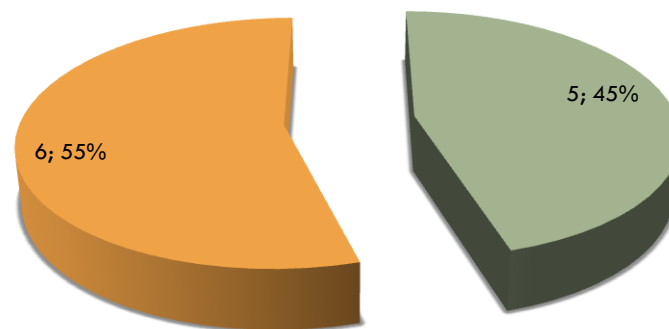
NIVELL ESTUDIS

■ PRIMARIA ■ SECUNDARIA ■ FP II ■ DIPLOMATURA ■ LICENCIATURA

HA REALITZAT CURSOS DE GESTIO MPAL

■ SI ■ NO

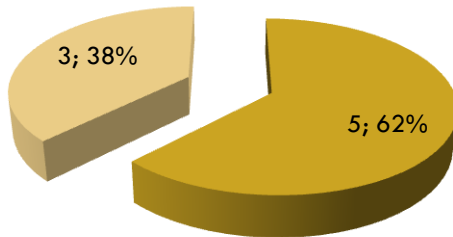
El nivell d'estudis entre la mostra és molt divers. 6 de les 11 persones entrevistades han realitzat en algun moment algun curs de gestió municipal.

4 – FITXA TÈCNICA DE L'ESTUDI

Mostra Tècnica de Grup Nominal (8 consistoris)

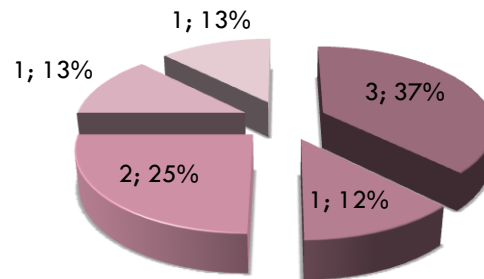
SEXE

■ Home ■ Dona

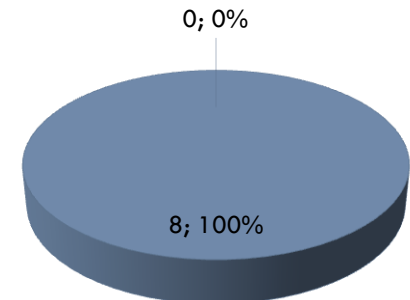
PARTIT POLÍTIC

■ PSC ■ INDEPENDENT ■ CIU ■ VEÏNS ■ GIPIIM

VIU AL MUNICIPI QUE GOVERNA?

■ si ■ no

Tots els consistoris que hi van participar formen part de la comarca de l'Alt Empordà. Hi ha representació d'homes i dones electes, així com de diversos partits polítics. Tots viuen al municipi que governen.

- 1 PRESENTACIÓ**
- 2 JUSTIFICACIÓ I CONTEXT**
- 3 CONCLUSIONS**
- 4 FITXA TÈCNICA DE L'ESTUDI: METODOLOGIA I MOSTRA**
- 5 PRINCIPALS RESULTATS**

- 6 RECOMANACIONS**
- 7 ANNEXES**

5 – PRINCIPALS RESULTATS

El·s resultats de l'estudi s'han obtingut a través de l'execució de les següents fases:

Focus group
exploratori: Primer
núvol de conceptes

Elaboració del
qüestionari
individual

Segon núvol
de conceptes

Exposició de
resultats

Tècnica de
Grup Nominal
confirmatòria

Conclusions i
recomanacions

1

2

3

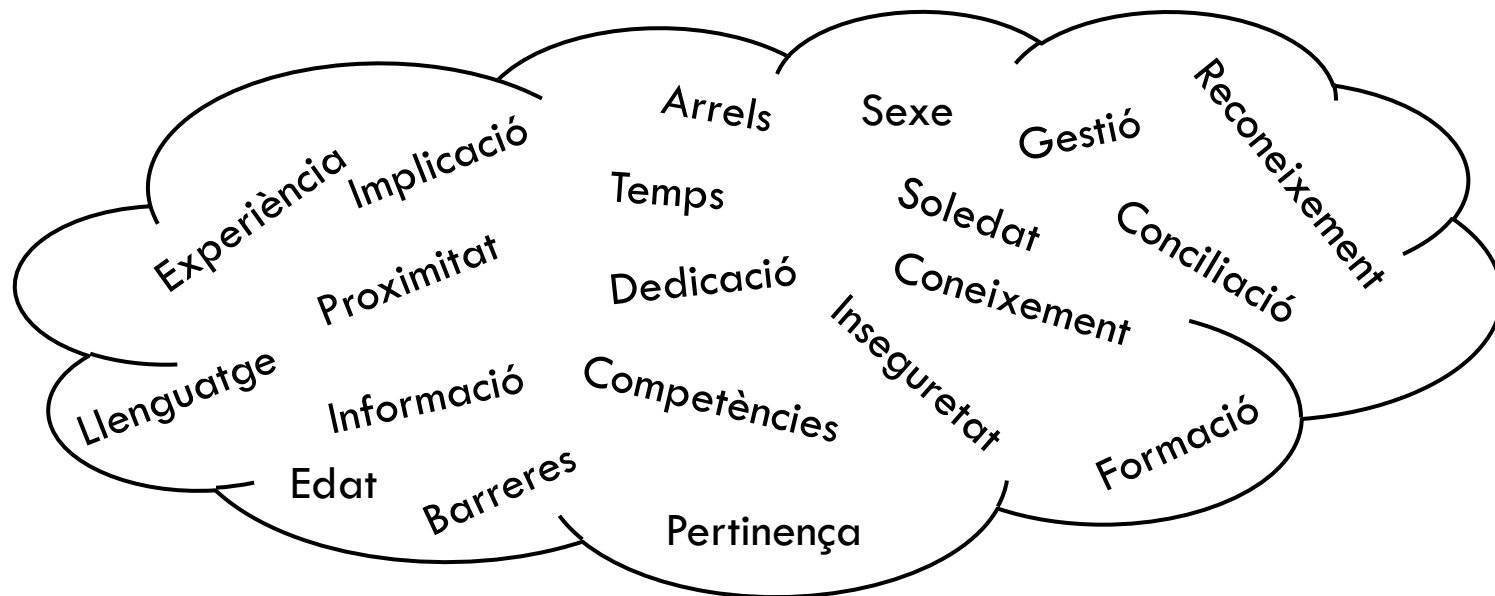
4

5

6

5 – PRINCIPALS RESULTATS

1-Focus group exploratori: Primer núvol de conceptes

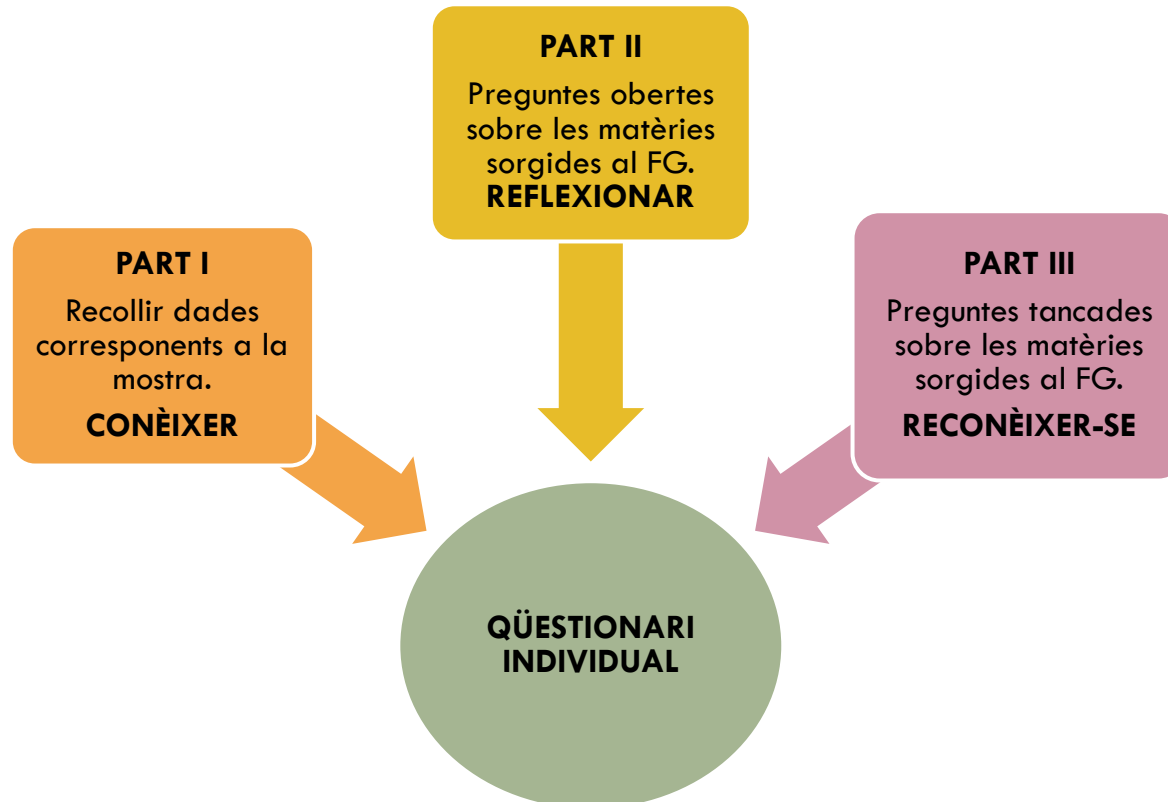

Aquesta tècnica qualitativa permet extreure informació als participants i serveix de fonament i guia per a l'elaboració del qüestionari individual i el desenvolupament de l'estudi.

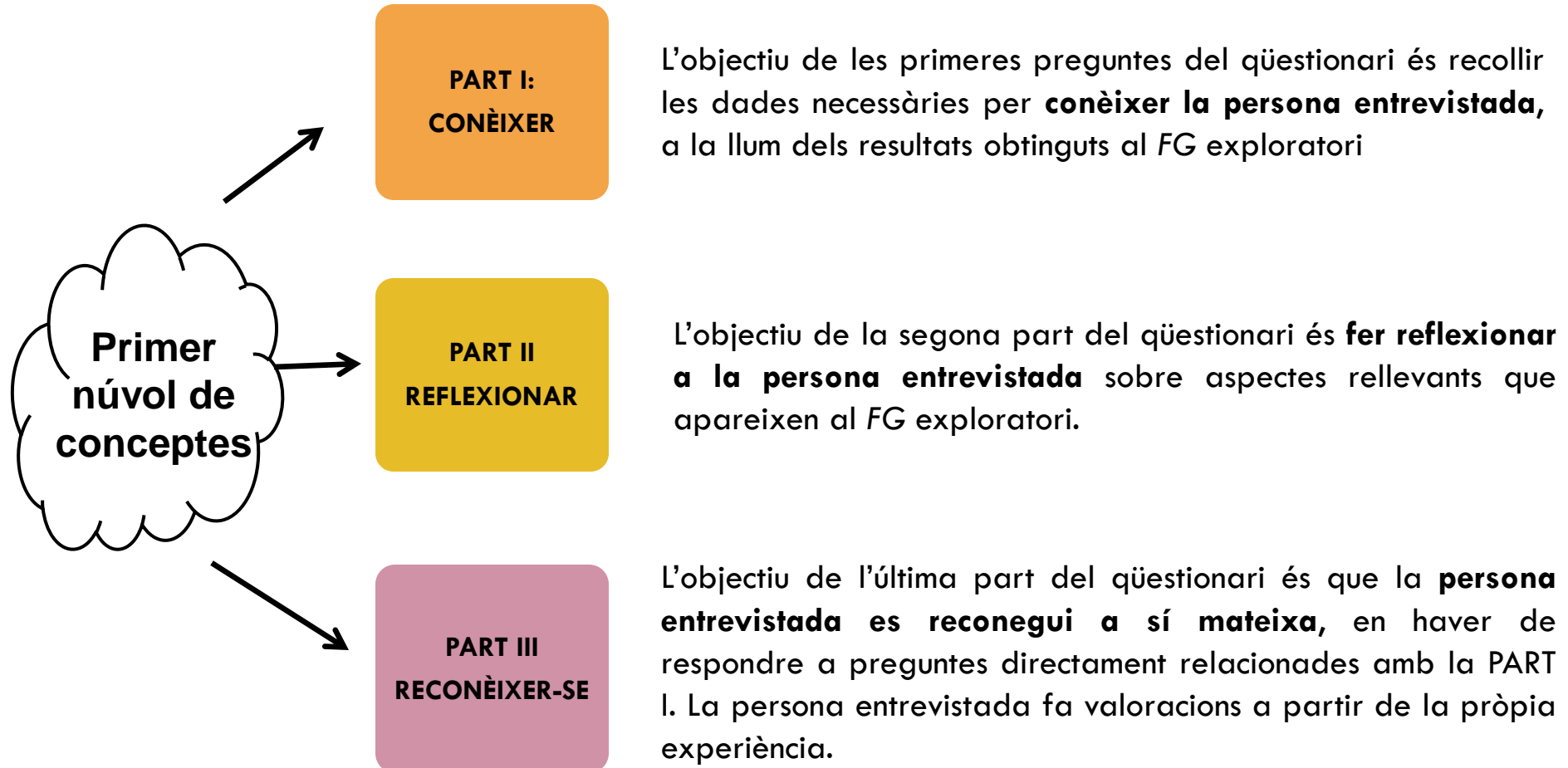
5 – PRINCIPALS RESULTATS

2-Elaboració del qüestionari individual

Arrel dels resultats obtinguts del focus group (FG), s'elabora el següent qüestionari individual que consta de tres parts essencials, amb tres objectius clars:

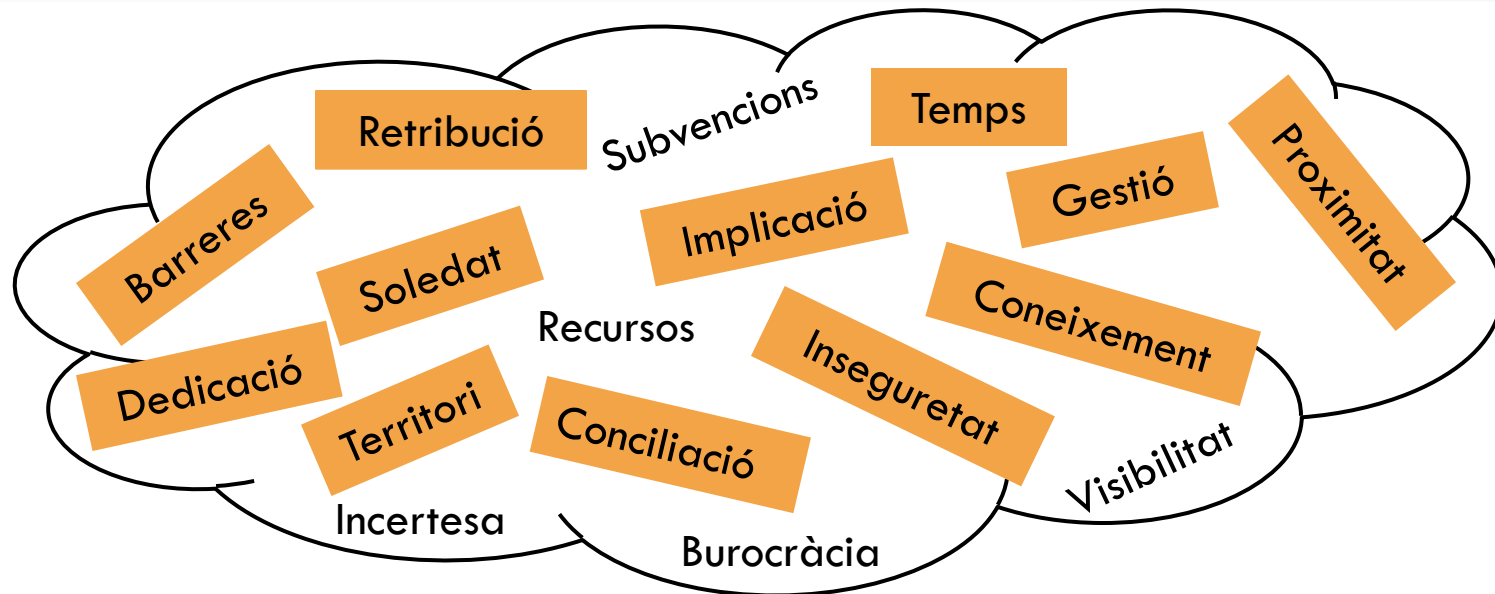

5 – PRINCIPALS RESULTATS

5 – PRINCIPALS RESULTATS

3-Segon núvol de conceptes

Si es compara el primer núvol de conceptes amb el darrer, s'observa que, si bé apareixen conceptes nous, hi ha molts que romanen inalterats (mots marcats). Aquest fet és significatiu, ja que són precisament aquests sobre els quals cal centrar l'atenció en aquesta fase de l'estudi.

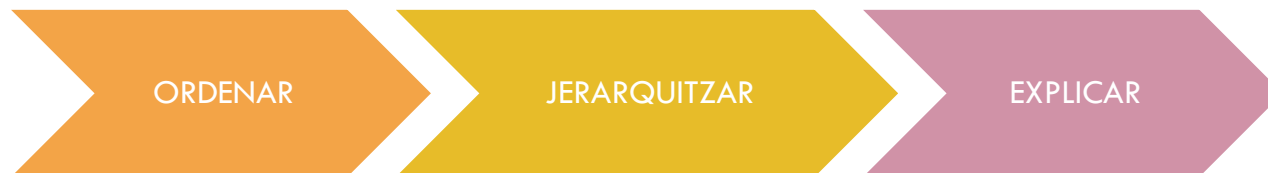
5 – PRINCIPALS RESULTATS

4-Exposició de resultats

A partir de l'últim nívol de conceptes, i prenent en especial consideració aquells conceptes que han aparegut en les diferents fases de l'estudi, s'atorga sentit a cadascun d'ells, a partir de les dades obtingudes a través de les tècniques qualitatives emprades.

S'exposen els resultats seguint tres passos:

5 – PRINCIPALS RESULTATS

ORDENAR

Un cop analitzats els conceptes recorrents, queden ordenats segons els següents tres grans grups:

Territori	Coneixement
	Dedicació
	Implicació
	Proximitat

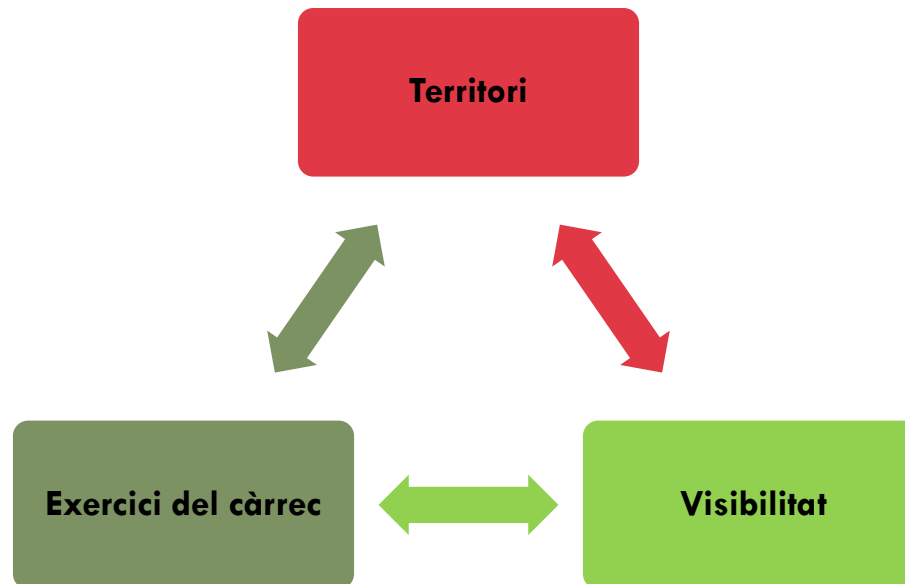
Visibilitat	Conciliació
	Dedicació
	Implicació
	Temps

Exercici del càrrec	Barreres
	Dedicació
	Gestió
	Implicació
	Inseguretats
	Retribució
Soledat	

5 – PRINCIPALS RESULTATS

JERARQUITZAR

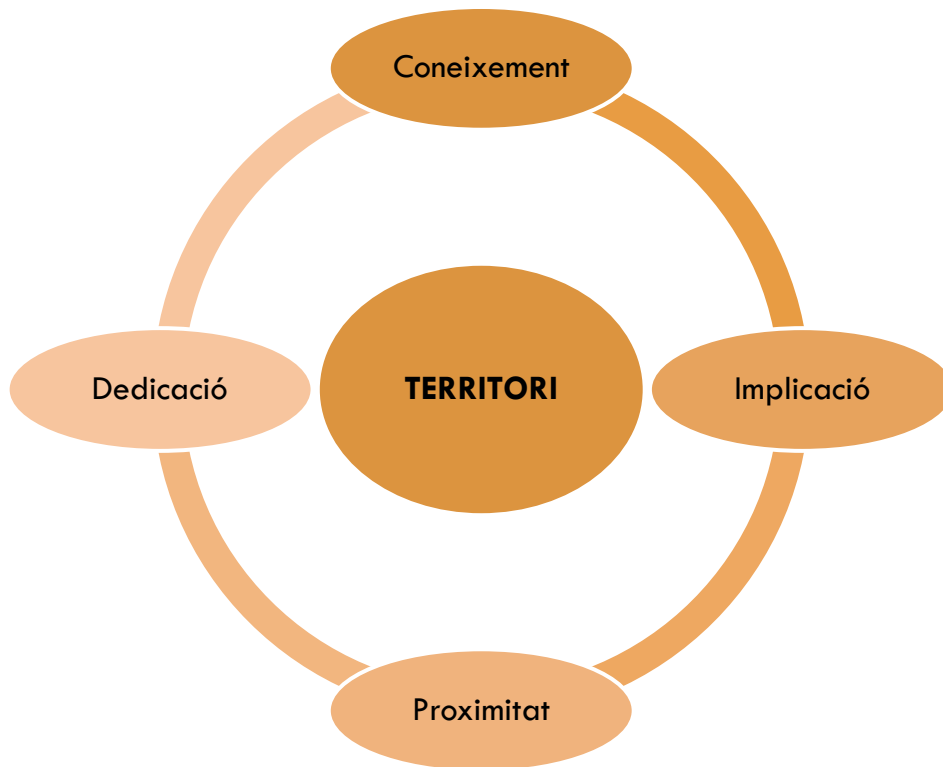
La Tècnica de Grup Nominal (TGN), a més de confirmar els resultats exposats, serveix per a traslladar a l'informe les percepcions dels consistoris a l'hora d'establir una jerarquia entre els conceptes recurrents. En primer lloc, es destaca la interrelació existent entre aquests tres grans grups, sent innecessària la jerarquitització entre ells.

5 – PRINCIPALS RESULTATS

JERARQUITZAR

Entrant a valorar cadascun dels conceptes que apareixen als diferents grups, a través de la TGN s'obtenen els següents resultats:

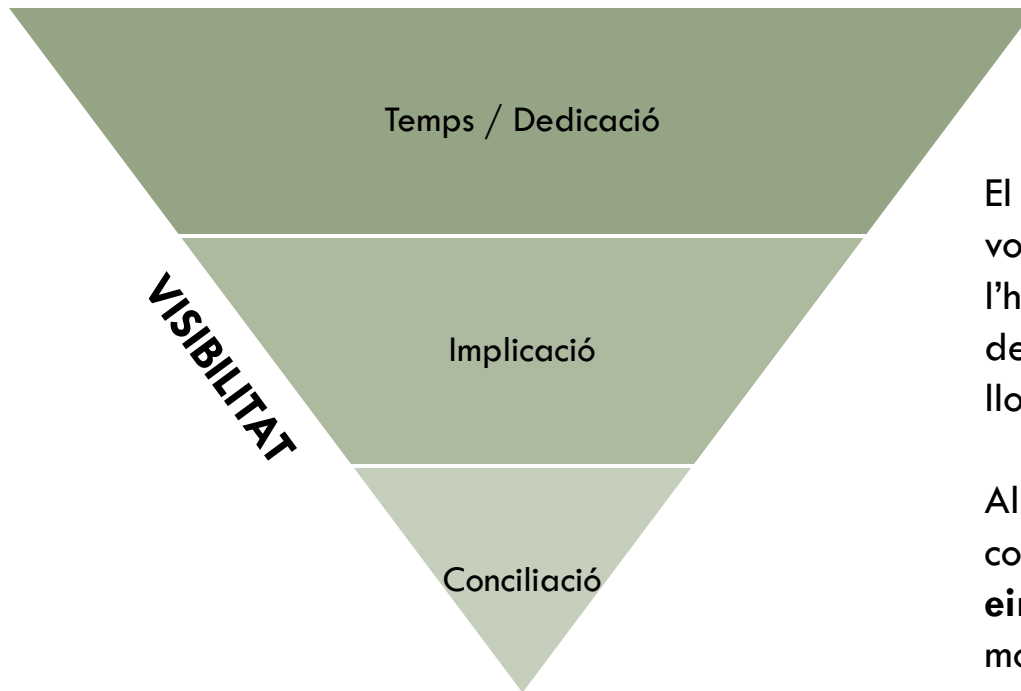

Existeix una interrelació entre tots els ítems que formen el grup "territori". Segons els resultats de la TGN, no té sentit establir una jerarquia entre ells, ja que tots són igualment importants i significatius.

5 – PRINCIPALS RESULTATS

JERARQUITZAR

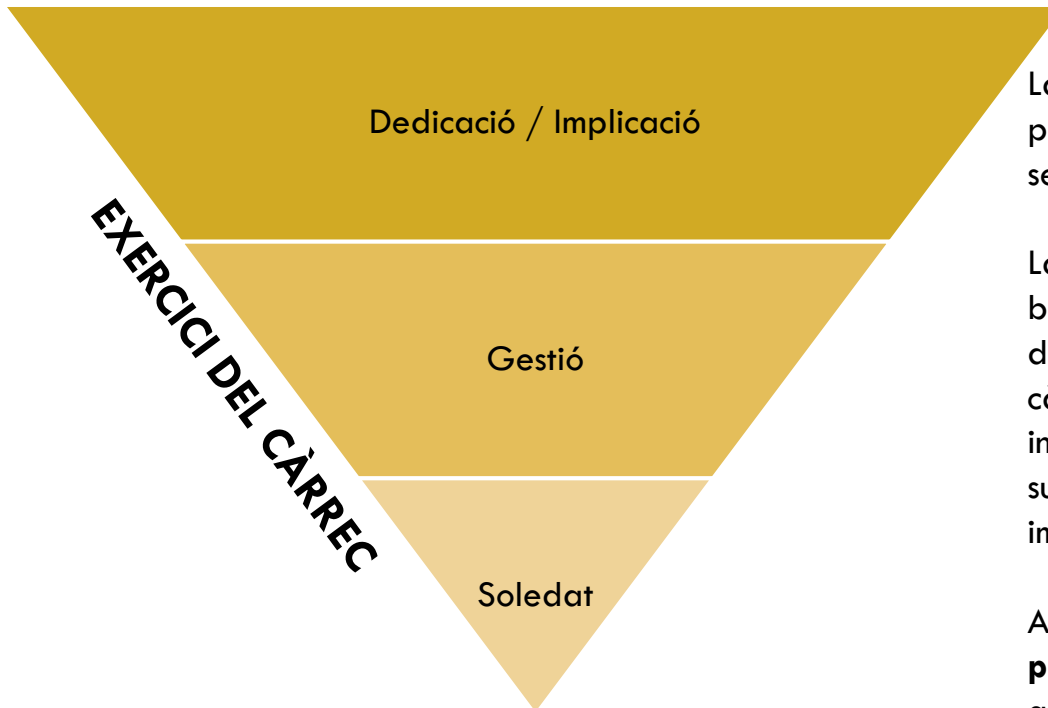
El temps i la dedicació obtenen els mateixos vots com els elements més importants a l'hora d'aconseguir la visibilitat de l'acció de govern. La implicació queda en un segon lloc i, per últim, trobem la conciliació.

Al llarg del debat, apareixen altres conceptes entorn a la visibilitat: **escoltar, eines**. No s'introdueixen al grup ja que la mostra no és representativa.

5 – PRINCIPALS RESULTATS

JERARQUITZAR

La dedicació i la implicació obtenen la major puntuació (6 vots de 8). La gestió queda en segona posició i la soledat obté un vot.

La resta d'ítems no apareixen en la votació: barreres, inseguretat i retribució. A través del debat s'arriba a la conclusió que per als càrrecs electes es tracta de qüestions inevitables en l'exercici del càrrec, però sempre superables, gràcies a la dedicació i la implicació.

Apareixen nous conceptes durant el debat: **projecte i agraïment**. No s'introdueixen al grup, ja que la mostra no és representativa.

5 – PRINCIPALS RESULTATS

EXPLICAR

Per acabar l'exposició dels resultats, es procedeix a la seva interpretació i explicació:

Territori

El territori és un conjunt d'elements que inclou la terra, les persones que hi viuen, el concepte de veïnatge i els recursos i necessitats que es generen.

Visibilitat

La visibilitat és la percepció de l'electorat de les accions realitzades pel consistori, en benefici del primer.

Exercici del càrrec

L'exercici del càrrec és un conjunt d'elements intangible format per la gestió, el temps, el comportament vers els altres i les actuacions realitzades.

5 – PRINCIPALS RESULTATS

EXPLICAR

Coneixement → Els consistoris dels micropobles catalans són els qui més coneixen el territori i, per tant, els qui poden gestionar més eficaçment els seus recursos i detectar necessitats.

Dedicació → Els càrrecs electes dediquen molts esforços a conèixer i entendre les necessitats de les persones que viuen al seu territori.

Implicació → Els càrrecs electes són persones properes, poc polititzades, i la seva implicació amb els micropobles és molt elevada i notòria.

Proximitat → Els consistoris els formen persones que acostumen a viure al mateix poble que governen (73%) i que, per tant, estan en constant contacte amb la realitat particular de cada territori.

5 – PRINCIPALS RESULTATS

Conciliació → Els consistoris dels micropobles catalans, en relació als càrrecs electes de municipis amb més recursos tècnics al govern, tenen dificultats per conciliar les seves tres vides: professional, familiar i vocacional.

Dedicació → Els càrrecs electes dediquen molts esforços a que les seves accions siguin visibles i perceptibles pels electors. En cas contrari, creix la sensació entre la població que no s'ha fet una bona tasca de govern.

Implicació → Els càrrecs electes s'impliquen, no només professionalment, sinó també de manera personal en les accions que duen a terme, les quals creuen que repercutiran positivament en la seva població.

Temps → La gestió del temps per part dels consistoris és una qüestió difícil, ja que, si bé han de conciliar els diferents rols (professional, familiar i vocacional), sense temps no es poden dur a terme les accions de govern.

5 – PRINCIPALS RESULTATS

Percepció i atribucions → En l'exercici del càrrec, els consistoris s'adonen que hi ha moltes barreres que dificulten la seva tasca i que tenen a veure amb el fet de ser els representants de micropobles i l'"etiqueta" que automàticament se'ls penja ("càrrecs electes de segona categoria").

Dedicació → El rellotge corre, però els càrrecs electes s'esforcen i dediquen tot el temps i les energies que els són possibles per tirar endavant propostes, actuacions i per cobrir les necessitats dels seus electors.

Gestió → Una bona gestió és clau per a tirar endavant projectes, per a aconseguir finançament, etc. Però en ocasions, als líders locals els manquen eines i recursos per a garantir la màxima eficiència i eficàcia en la gestió.

5 – PRINCIPALS RESULTATS

Implicació → Els consistoris dels micropobles catalans estan formats per persones que senten la política com una vocació i no com una professió. Per aquest motiu, la seva implicació en l'exercici de les seves funcions és sentida, sincera i elevada.

Inseguretat → Els càrrecs electes inicien el seu mandat amb inseguretat i incertesa, degut a la sensació estesa entre els consistoris que la gestió de govern és dura i requereix de recursos tècnics i humans que molt pocs cops tenen a l'abast.

Retribució → Els consistoris coincideixen quan expressen la impossibilitat per un micropoble de convertir l'exercici del càrrec electe en l'única font d'ingressos de la persona responsable. No obstant, opinen que l'esforç que realitzen ha de ser compensat d'alguna manera.

Soledat → Aquesta sensació és compartida entre els diferents consistoris; tant a l'inici del càrrec, com en tot el seu desenvolupament, se senten sols i poc recolzats per l'electorat, qui acostuma a esperar resultats individuals, sense tenir en compte el bé col·lectiu.

INDEX

- 1 PRESENTACIÓ**
  - 2 JUSTIFICACIÓ I CONTEXT**
  - 3 CONCLUSIONS**
  - 4 FITXA TÈCNICA DE L'ESTUDI: METODOLOGIA I MOSTRA**
  - 5 PRINCIPALS RESULTATS**
  - 6 RECOMANACIONS**
-
- 7 ANNEXES**

6 –RECOMENACIONS

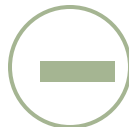
RECOMANACIONS

Governos dels micropobles

Capaços de gestionar les matèries pròpies del territori (com a actors locals, en un món global, són imprescindibles per fer sentir la veu dels micropobles).

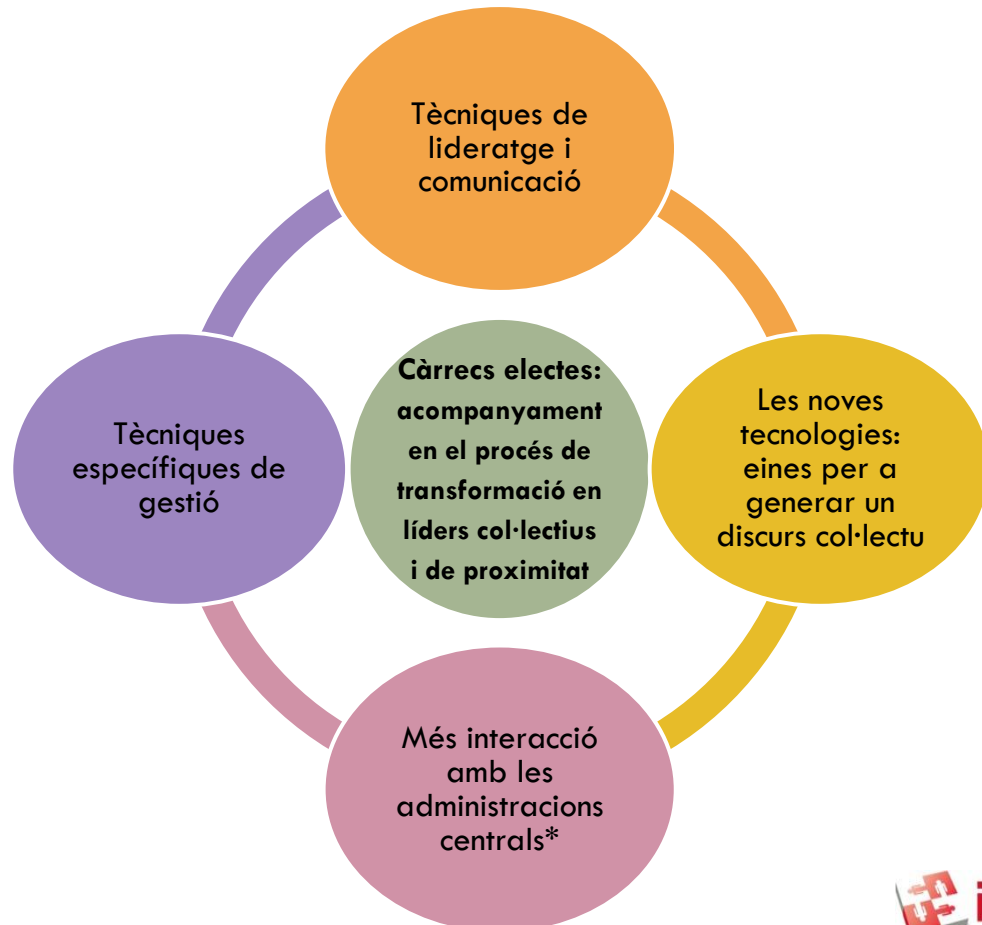
Manca atorgar als líders electes dels micropobles eines específiques per a poder demostrar que poden gestionar de manera eficaç i eficient les matèries pròpies del territori (en el context de crisi econòmica actual, el governos dels micropobles suposen un cost molt reduït en relació a l'impacte que poden generar).

6 – RECOMENACIONS

RECOMANACIONS

És necessari treure l'”etiqueta” que duen els càrrecs electes dels micropobles, per tal que puguin generar i transmetre confiança i capacitat de gestió a administracions i institucions

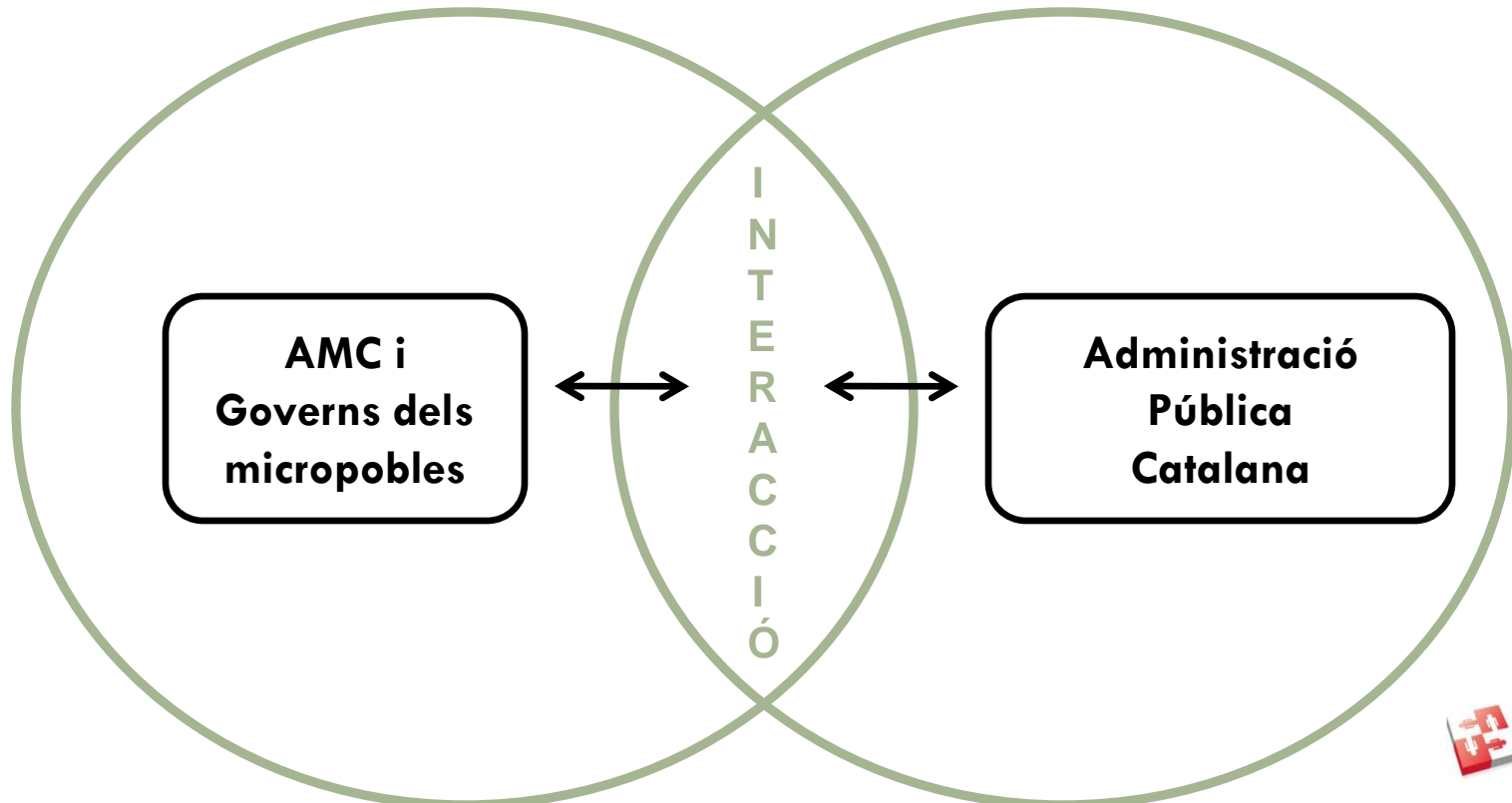
**QUÈ
RECOMANEM?**

6 – RECOMENACIONS

RECOMANACIONS

*Aconseguir posicionar l'AMC com a actor de referència entre l'Administracions Públiques, territoris i la població dels micropobles catalans. Punt de partida per dialogar sobre competències, territori, matèries específiques, etc.

- 1 PRESENTACIÓ**
- 2 JUSTIFICACIÓ I CONTEXT**
- 3 CONCLUSIONS**
- 4 FITXA TÈCNICA DE L'ESTUDI: METODOLOGIA I MOSTRA**
- 5 PRINCIPALS RESULTATS**
- 6 RECOMANACIONS**

- 7 ANNEXES**
  - 3 AUDIÈNCIES**

  - QÜESTIONARI INDIVIDUAL**

3 AUDIÈNCIES

Socis i sòcies AMC

- Reforçar la proximitat humana i territorial dels consistoris com a quelcom d' accentuada importància en relació a la bona gestió de govern.
- Remarcar la importància de tenir el coneixement
- Engrescar els consistoris a reforçar les seves tècniques de gestió, lideratge i comunicació

Mitjans de Comunicació

- Consolidar entre mitjans de comunicació i opinió pública el contingut conceptual a atribuir a **“micropoble”**
- Remarcar la importància dels micropobles com a actors clau en el bon desenvolupament dels territoris rurals catalans
- Destacar la necessitat d'incrementar la interacció entre la Generalitat de Catalunya i l'AMC com a representant de la realitat dels micropobles catalans

Parlament de Catalunya

- Subratllar el fet que els càrrecs electes dels micropobles, com a líders propers i amb experiència al territori, són claus per a donar veu a totes les persones que hi viuen i a les seves necessitats com a part integrant de la societat catalana
- Arrelar la creença en l'AMC com a interlocutor entre els micropobles i el govern autonòmic

- 1 PRESENTACIÓ**
  - 2 JUSTIFICACIÓ I CONTEXT**
  - 3 CONCLUSIONS**
  - 4 FITXA TÈCNICA DE L'ESTUDI: METODOLOGIA I MOSTRA**
  - 5 PRINCIPALS RESULTATS**
  - 6 RECOMANACIONS**

  - 7 ANNEXES**
    - 3 AUDIÈNCIES**

    - QÜESTIONARI INDIVIDUAL**
-

7 – ANNEXES

QÜESTIONARI INDIVIDUAL

**PART I:
CONÈIXER**

Dades	
Nom i cognoms	
Municipi a on és alcalde	
Localitat de residència	
Partit polític / formació	
Any de naixement	
Nivell d'estudis	
Especialitat	
Localitat de naixement	
Sexe	
Professió en exercici	
Dedicació mitjana setmanal a l'ajuntament	
Disposa d'equip de govern? Regidors?	
Ha realitzat formació en admció local	
Cursos realitzats	

QÜESTIONARI INDIVIDUAL

PART II REFLEXIONAR

1. Quines són els principals “fantasmes” amb què s’ha hagut d’enfrontar a l’hora d’exercir la seva acció de govern: què li produïa inseguretat, o manca de confiança en vostè mateix?
2. En quins aspectes considera que el ser alcalde d’un micropoble el col·loca en desavantatge respecte a alcaldes de municipis més grans?
3. Exercici: Si els seus ciutadans haguessin de posar-li una nota del 0 al 10, quina nota creu que li posarien actualment? Justifiqui la resposta
4. Exercici: Si els seus ciutadans haguessin de posar-li una nota del 0 al 10 de quan va accedir a l’alcaldia, quina nota creu que li posarien ALESHORES? Justifiqui la resposta
5. Aquesta nota, ha millorat, ha empitjorat o s’ha mantingut? A què ho atribueix?
6. S’ha sentit comparat amb l’anterior alcalde? En quin sentit?
7. Quins aspectes valoren més de la seva acció de govern? Per què?
8. Quins aspectes valoren menys de la seva acció de govern? Per què?
9. Quin considera que és la dificultat més gran que a d’afrontar un alcalde d’un micropoble quan accedeix al càrrec?

QÜESTIONARI INDIVIDUAL

**PART III
RECONÈIXER-SE**

Comenti aquestes variables i valori en quina mesura suposa una dificultat afegida a l'hora de desenvolupar la seva feina:

- Ser fill nascut al poble on s'és alcalde o no ser del poble
- Viure tot l'any al municipi a on és alcalde
- Ser home / ser dona
- Ser jove / ser gran
- Tenir negocis al poble / tenir familiars amb negocis al poble
- Tenir estudis superiors / no tenir-los
- Tenir formació específica en gestió municipal
- Cobrar una retribució per l'exercici municipal o no rebre'l
- Vostè considera que els alcaldes han de veure retribuïda la seva tasca de forma que no hagin de compatibilitzar-ho amb un altre activitat professional?
Per què
- Digui'm 3-4 consells que donaria vostè a un alcalde que comença ara en un micropoble